

ת"פ 65389/12/17 - ניר עזר נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 65389-12-17 מדינת ישראל נ' עזר
תיק חיצוני:

בפני	כב' סגן הנשיאה, שמעון שטיין
מבקש	ניר עזר
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

רקע ועובדות:

- ביום 7.12.18, הגיש המבקש בקשה לביטול כתב האישום כנגדו, בשל שיהוי שנפל בהגשתו, בשל חריגת המשיבה מהנחיית היועמ"ש מס' 4.1202 (4.1200), הקובעת כי בעבירות עוון, כפי המיוחסות למבקש בתיק זה, על התביעה לפעול לסיום הטיפול בתיק ולהגשת כתב אישום בתוך 12 חודשים.
- המשיבה הגישה תגובה לבקשה, במסגרתה טענה כי היא מתנגדת לבקשה לביטול האישום.
- לאחר שעיינתי בכתבי הטענות מטעם הצדדים ומבלי להידרש לעתירת המשיבה למחיקה על הסף של כתב התשובה מטעם המבקש, מצאתי ביום 22.1.19, לדחות את הבקשה לביטול כתב האישום מהנימוקים שפורטו בה.
- ביום 8.2.19, הגיש המבקש בקשה לקיום דיון בטענתו המקדמית, בשל פרטים אשר לא נפרסו בפני בית המשפט, במועד מתן ההחלטה ואשר לא היו ידועים למבקש עד תום. לטענתו, ההגנה הוטעתה בכל הנוגע למועדים המוזכרים בתגובת המשיבה, שכן חומרי החקירה ותוצרי ההשלמה נרשמו ברשימת חומר החקירה, ללא תאריכים. עוד לטענתו, המשיבה, בכוונת מכוון לא פירטה את הגורמים לשיהוי החמור בהגשת כתב אישום לאשורם והסתפקה בציון העובדה כי פעולת החקירה האחרונה בתיק התקיימה בחודש מאי 2017, מבלי לציין מתי התבקשה פעולת החקירה האמורה, האם היא פעולה עצמאית או פעולה שהיא נגזרת של פעולות

אחרות שהתקיימו במהלך שלוש שנים בהן היה מצוי התיק בהשלמת חקירה ומה אורכה של פעולה זו.

טענות המבקש:

5. לטענת המבקש, בבדיקה מקיפה, מסתבר כי פעולת החקירה האחרונה, איננה פעולת חקירה האורכת זמן רב, מקל וחומר שלא שלוש שנים, כי אם מדובר בפועלה טכנית, שעניינה הנפקת תעודת עובד ציבור, מטעמו של ממונה רישום תכשירי הדברה במשיבה, עד הנמצא בשליטת המשיבה, והיה מעורב בחקירת המבקש מתחילתה ואף בעיכובו בשטח.

6. עוד סבור המבקש כי במסגרת ההחלטה לא נבחנה התנהלותם הכוללת של כלל רשויות המשיבה, הן התביעה והן גוף החקירה.

7. ביום 18.2.19, התקיים דיון בבקשת המבקש, במסגרתו שב על טענותיו כפי שהובאו לעיל, עוד הדגיש כי פעולות החקירה שנעשו היו טכניות בלבד, שהצריכו אך כניסה למאגר משרדי המשיבה ובדיקת החוקרים, אין מדובר בפעולה המצדיקה התארכות החקירה ושיהוי כה ניכר בהגשת כתב האישום. השיהוי כמעט נשק לתקופת ההתיישנות. זאת ועוד, המשיבה ציינה בפני בית המשפט, כי שקלה בעצמה לסגור את תיק החקירה כנגד המבקש בשל השיהוי, ואולם בגלל שנערכו על ידי הנאשם פרסומים נוספים, הוחלט להגיש כתב אישום.

טענות המשיבה:

8. לטענת המשיבה, יש לדחות הבקשה, ניתנה החלטת בית המשפט, אשר דחתה את בקשת המבקש לביטול האישום כנגדו, בית משפט זה אינו משמש כערכאת ערעור על החלטותיו.

9. לטענת המשיבה, הנפקת תעודת עובד הציבור איננה פעולת החקירה היחידה שנעשתה, בחלוף הזמן, אין המדובר "בלחיצת כפתור" כי אם בשורה של תעודות עובד ציבור שניתנו הן על ידי מנהל תחום ההדברה ובהמשך, תעודת עובד ציבור של מחלקת רישוי עסקים.

10. כל הראיות מצויות בתיק והן אף נמסרו למבקש עוד בתחילת ההליך, לא התווספה ראייה חדשה, לא הוסתר כל חומר מההגנה.

11. עוד לטענת המשיבה, מדובר בתיקים מורכבים, המטופלים על ידי מספר גופים יחידת התביעה, המשטרה הירוקה, עוד היו חילופי תפקידים שהובילו לשיהוי. העבירות המיוחסות למבקש הן חמורות.

דין והכרעה:

12. כפי שהובהר לעיל, תחילה מצאתי לדחות את בקשת המבקש להורות על ביטול כתב האישום כנגדו.

13. יחד עם זאת, לאחר ששבתי ועיינתי בטענות הצדדים ולאחר שהתקיים לפניי דיון, במסגרתו הובהרו לי מהות הפעולות שנעשו בתיק זה, אני מוצא להיעתר לבקשה ולהורות על ביטול כתב האישום שהוגש כנגד המבקש מטעמי הגנה מן הצדק.

14. על פניו, נכון אמנם כי על פניו, כתב האישום הוגש בתוך מסגרת תקופת ההתיישנות ואף בהתאם להנחיות היועמ"ש (בהתחשב במועד בו נערכה פעולת החקירה האחרונה בתיק), ואולם, בשל העובדה כי אין המדובר בפעולות חקירה מורכבות, כי אם בהנפקת דו"ח ובעניינינו מס' דו"חות, אשר קיימים במערכת, ולא היתה מניעה או סיבה ללעיכו הרב שבהנפקתן נראה כי השיהוי הינו משמעותי ועולה לכדי פגיעה משמעותית ביכולת המבקש להגן על עצמו.

15. חלוף הזמן כשלעצמו אין בו כדי להוות שיהוי, שיהוי הוא מושג רחב הנבחן בהקשר העובדתי הספציפי. בבסיס טענת השיהוי, עומדת העובדה כי חלוף הזמן, בנסיבות הספציפיות, גרם לשינוי המצב ולפגיעה באינטרסים של המבקש אשר ראויים להגנה. העובדה כי חל שיהוי בהגשת כתב האישום, יכול להשפיע על שאלת קיומו של כתב האישום ובמקרים מסוימים, גם אם לא מבוטל כתב האישום, יש בו כדי להשפיע על משקל הראיות או מהימנות העדים.

16. בעניינינו, העבירות המיוחסות למבקש-הנאשם בוצעו בשנת 2013, המבקש נחקר מיד ובסמוך לביצוע העבירה, בשל חילופי תפקידים ובשל עיכובים כאלה ואחרים אצל המשיבה, השתתה המשיבה, כאשר כתב האישום הוגש בחלוף קרוב ל-5 שנים, בשנת 2017.

17. המשיבה עצמה, ציינה בהגינותה במסגרת כתבי הטענות כמו גם בדיון שהתקיים לפני, כי אף היא סברה כי יש מקום שלא להגיש כתב אישום, אך מאחר שהובא לידיעתה כי המבקש ממשיך בפרסומים, מצאה להורות על הגשת כתב אישום. ואולם, המשיבה לא ידעה לומר מתי בדיוק היו פרסומים אלה, האם מדובר בפרסומים ישנים, אשר קודמים לחקירתו של המבקש, שלמבקש כלל אין שליטה עליהם, המבקש כלל לא נחקר על פרסומים אלה, הם לא היו בחומרי החקירה וכלל לא ידוע האם בחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, המבקש אכן המשיך לבצע עבירות, כאשר החקירה תלויה ועומדת כנגדו.

18. זאת ועוד, במהלך השנים שחלפו, החל המבקש ללמוד את מקצוע ההדברה בצורה מסודרת והוא עתיד לסיים את לימודיו בתקופה הקרובה, המבקש טוען ובצדק, כי היה סמוך ובטוח כי לא יוגש נגדו כתב אישום, בשל חלוף הזמן ועל כן המשיך בלימודיו.

19. בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776 (2005); להלן - "**הלכת בורוביץ**", שניתן טרם התיקון לחוק סדר הדין הפלילי, הותווה מבחן תלת שלבי, בעזרתו יכריע בית המשפט האם לבטל כתב אישום מכוח "הגנה מן הצדק". ההלכה הפסוקה קבעה כי המבחן שנקבע בהלכת בורוביץ חל גם לאחר עיגון ההגנה מן הצדק בספר החוקים (ע"פ 371/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.4.2008); ע"פ 5672/05 **טגר בע"מ נ' מדינת ישראל** (21.10.2007) [פורסם בנבו] .

20. בעניינו, הפגם המשמעותי בהתנהלות המשיבה הוא השיהוי המשמעותי שנקטה המשיבה במסגרת ניהול החקירה בתיק זה, שיהוי שהסברים שניתנו לו, עומדים בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית. עינוי הדין בהמתנה לתוצאותיה של סיום חקירה, לעיתים חמורים שבעתים מהידיעה.

21. בע"פ 6922/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.5.2009), נקבע כי שוב לא יכול להיות ספק בכך כי תהייה נסיבות בהן שיהוי כבד בהגשת כתב האישום, אשר גרם נזק ממשי ומהותי ליכולתו של נאשם להתגונן, יביא לביטול כתב האישום. ברור, עם זה, כי "**אין להפוך את ההגנה מן הצדק למכשיר לקיצור תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק ויש להקפיד על כך שתיוותר מכשיר להגשמת עקרונות של הגינות וצדק**" (הלכת פלוני, פסקה 36). ראו גם ספרו של י' נקדימון, **הגנה מן הצדק**, הוצאת נבו, מהדורה שניה - 2009, עמ' 347-381.

22. בעניינו, כתב האישום הוגש, בסמוך לפקיעת תקופת ההתיישנות, כחמש שנים לאחר מועד ביצוע העבירות וזמן לא מבוטל לאחר שהסתיימה החקירה, גם לאחר ביצוע פעולת החקירה, שכאמור לעיל הייתה טכנית בלבד, המתינה המשיבה עוד שישה חודשים נוספים עד אשר הגישה את כתב האישום כנגד המבקש.

23. ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' יוסף ורדי** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 31.10.18) נקבע כי:

"[...] **ההצדקות והטעמים הנ"ל, לפיהם אין לנעול דלת בפני טענה לקיומה של הגנה מן הצדק, בגין אכיפה שאין מאחוריה כוונת זדון, יפים גם לגבי עילת השיהוי בהגשת כתב האישום, ולמעשה לגבי כל התנהלות רשלנית של הרשות - המעוררת פגיעה בתחושת הצדק שנעשה לנאשם... בבסיס דוקטרינת ההגנה מן הצדק, ניצבת אמת מידה עיקרית שהיא תוצאתית - מידת הפגיעה בתחושת הצדק וההגינות.**"

24. חלוף זמן כה רב מעת ביצוע העבירות פועל בכמה מישורים: הוא מקשה את עוקץ חומרתן של העבירות הפליליות שנטען כי בוצעו; הוא גורם עיוות דין לנאשם ומקטין את האינטרס הציבורי במיצוי הדין עמו; ובנוסף - הוא מקשה על הנאשם לנהל את הגנתו כראוי, ויתרה מכך, השיהוי, יש בו כדי לפגום ביכולת הנאשם, בעניינו המבקש, להמשיך בשגרת חייו. וכאמור לעיל, אין כל טעם מניח את הדעת להתנהלותה זו של הרשות מחמת מורכבות הליך, ניהול החקירה או עומס מכביד.

25. עוד וכאמור, טענת המשיבה לפיה הגישה כתב אישום כנגד המבקש, בשל כך שסברה כי ממשיך בביצוע העבירות, דינה להידחות, המבקש לא נחקר בעניין זה. אותם "פרסומים" לא מצויים בחומר החקירה ולראשונה הוזכרו במסגרת הבקשה לביטול כתב האישום. הנאשם לא נחקר ביחס אליהם ומשכך אין בידי לקבל טענת המאשימה בענין זה ולראות בה נימוק לדחיית הבקשה.

26. אשר על כן כתב האישום מבוטל מכוח "הגנה מן הצדק".

27. המזכירות תשלח פסק דין זה לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו אדר א' תשע"ט, 20 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.